

Aprentatge col·laboratiu per millorar la redacció acadèmica

04/2012 - Psicologia. Investiguen l'efecte de nous mètodes perquè els estudiants universitaris incorporin de forma més efectiva la seva veu i la veu de l'autor, en els seus escrits acadèmics. Aquest estudi aprofundeix en com l'aprenentatge col·laboratiu, la revisió mútua entre estudiants i professors i el feed-back entre iguals serveixen per a millorar l'escriptura acadèmica, en el cas dels estudiants de doctorat. A la vegada, els estudiants, que han quedat molt satisfets amb l'experiència, han après a revisar els textos dels altres així com els propis de forma més eficaç.

Aquest treball ha estat realitzat per un conjunt d'investigadors associats al Grup de Recerca SINTE (www.sinte.es). En particular, l'estudi ha estat liderat pel sub-equip LEST (Estratègies de Lectura i Escriptura) de la Universitat Ramon Llull, amb la col·laboració del Dr J. Reinaldo Martínez-Fernández de la Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'estudi parteix de la necessitat de realitzar treballs aplicats que, a més d'ensenyar als estudiants a escriure textos acadèmics, incorporin la rellevància de la "veu de l'autor" en aquests textos. En particular, s'analitza l'efecte d'una innovació docent basada en l'aprenentatge col·laboratiu per a la gestió dels recursos discursius que permeten fer visible la veu de l'autor en els textos acadèmics. La intervenció focalitza en la importància d'organitzar la informació en funció d'objectius específics, de posicionar-se com autor i d'establir diàlegs amb altres textos i autors en el mateix text. La revisió col·laborativa es va aplicar en dos contextos (virtual i presencial) en què els estudiants revisaven els textos dels seus companys i rebien al seu torn feed-back dels seus iguals i del tutor/a. Es van comparar els resultats dels dos grups d'intervenció amb un grup control que va realitzar la pràctica habitual d'escriptura de textos acadèmics en sessions de seminari tradicional.

Específicament, el treball es va proposar els següents objectius:

1. Comparar la qualitat dels textos produïts en els diferents grups (en línia, face-to-face i control), en termes de qualitat final, estratègies de revisió, coneixement específic dels mecanismes discursius i satisfacció amb la intervenció.
2. Analitzar la relació entre la qualitat final del text i les estratègies de revisió emprades.

Els resultats mostren diferències significatives en totes les mesures de qualitat del text (consideració de l'audiència, inclusió d'altres veus, connexions lògiques, claredat d'objectius, diàleg amb autors referenciats, entre altres), a favor dels grups d'intervenció, sense diferències en funció de la modalitat (face-to-face versus en línia); el qual podem dir que ambdues modalitats són igualment efectives. En conseqüència, es pot afirmar que amb el tipus d'intervenció realitzada, els estudiants aprenen a revisar els textos dels seus companys, i a incorporar canvis en els seus propis textos a partir del feed-back dels seus iguals i del tutor/a.

Les estratègies de revisió més freqüents són la introducció de cites, la claredat del text, la necessitat de fer visible la veu de l'autor, la precisió lèxica i l'estructuració del discurs, entre altres. Finalment, cal destacar que els estudiants es mostren molt satisfets amb la intervenció en relació amb les expectatives inicials i l'aprenentatge adquirit.

Reinaldo Martínez Fernández

Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació

"Tutoring the end-of-studies dissertation: helping psychology students find their academic voice when revising academic texts".
Castelló, M.; Iñesta, A.; Pardo, M.; Liesa, E.; Martínez-Fernández, R.. Higher Education vol. 63 issue 1 January 2012. p. 97 - 115.